

Möte i användarrådet för ekonomisk statistik 8 december 2025

Närvarande:

Lena Sellgren, Business Sweden, ordförande
Torbjörn Isaksson, Nordea
Liv Hakimi Fard, Riksbanken
Erik Spector, Teknikföretagen
Pär Hansson, Tillväxtanalys
Henrik Siverbo, Finansdepartementet
Andrea Femrell, Näringslivets regelnämnd
Henrik Larsson, Finansinspektionen
Ann-Sofie Öberg, Ekonomistyrningsverket
Lalaina Hirvonen, Riksdagens utredningstjänst
Pernilla Johansson, Swedbank

Från SCB:

Per Andreasson, ESA/NUP/LEDN
Mattias Björling, ESA/BFN/LEDN
Marcus Lundgren, sekreterare, ESA/NUP/NS
John Eliasson, ESA/NUP/KP
Torsten Holzer, ESA/NUP/INF
Daniel Lennartsson, ESA/BFN/OE
Johan Nyström, ESA/NUP/INF
Elise Wester, ESA/MS/MET
Annika Lindblom, ESA/MS/MET
Nathalie Persson, ESA/NUP/NS

Frånvarande:

Magnus Åhl, Konjunkturinstitutet
Mattias Bruér, Riksgälden
Anders Bergvall, Handelsbanken

1 Mötet öppnas

Mötet öppnades.

2 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

3 Mötesanteckningar från föregående möte

Inga synpunkter på föregående mötesanteckningar.

4 Information från SCB och rådets medlemmar

Torbjörn Isaksson (Nordea) berättade att nästa konjunkturrapport kommer innan jul. Prognoserna visar på att det ser bättre ut inhemskt nu. Man brottas med AKU, BAS och arbetsförmedlingens statistik. Det är olyckligt att AKU får prägla den övergripande bilden av arbetslösheten. Det är väldigt lätt att bli betraktad som arbetssökande i AKU.

Liv Hakimi Fard (Riksbanken) informerade om att de via SCB har publicerat data från Kreditdatabasen KRITA för första gången. En tidsserie finns tillbaka till 2019 med företagens lån fördelat per bransch och storlek. Statistiken är kvartalsvis. Det är en lite annorlunda branschindelning i statistiken, men det finns publicerade dokument som beskriver detta. Planen är att publicera branschfördelad statistik över utgivna värdepapper till våren.

Erik Spector (Teknikföretagen) nämnde att de har haft många styrelsemöten där det diskuteras handelshinder och osäkerhet kring handel. Det kommer att vara flera viktiga frågor att följa när det närmar sig valår. Det har också påbörjats förberedande diskussioner inför kommande avtalsår. Framöver kommer data från Teknikföretagens konjunkturbarometer att tillgängliggöras i Macrobond.

Pär Hansson (Tillväxtanalys) informerade om att sammanslagningen av Tillväxtanalys och Trafikanalys ska vara klar 1 januari 2027. Myndigheterna är idag ungefär lika stora och finns på samma orter.

Det har varit ett stort intresse för tjänstehandeln på flera myndigheter. Tillväxtanalys kollar nu på tjänsteimporten. Tjänster som ökar är sådant som kan kopplas till immateriella investeringar. Transporttjänster, som alltid har varit stora, är fortsatt stora men har minskat i andel av den totala tjänsteimporten.

Henrik Siverbo (Finansdepartementet) berättade att det pågår prognosarbete som ska vara klart strax innan jul.

Andrea Femrell (Näringslivets regelrådet) informerade om att OECD har utvärderat Sverige kring "good governance" och det finns mer att önska. Sverige har inte kommit så långt kring systematisk regelutvärdering. Regeringen har gett i uppdrag till ESV att titta på metoder för utvärdering.

NNR har för första gången delat ut ett pris för årets regelförbättrare.

Henrik Larsson (Finansinspektionen) berättade att de släppte en stabilitetsrapport den 26 november. Den innehåller bland annat fördjupningar om AI, förenkling av amorteringskrav samt stresstest av banksystemet. Finansinspektionen har fått ny generaldirektör, Johan Almenberg.

Ann-Sofie Öberg (Ekonomistyrningsverket) nämnde att de släppte en rapport i mitten av november. Nu är det lite lugnare tider med möjlighet att arbeta med utvecklingsfrågor. ESV går samman med Statskontoret den 1 januari.

Lalaina Hirvonen (Riksdagens utredningstjänst) berättade att det är en lugnare period efter ett intensivt utredningsarbete. Man känner av att det närmar sig val. RUT har haft rekryteringar för tre nya tjänster inom miljöberäkningar. Det har också varit en rotation av några cheftjänster.

Pernilla Johansson (Swedbank) berättade att det har varit fokus på det vanliga. En ny konjunkturprognos kommer innan jul. En rapport om den kommersiella fastighetsmarknaden publicerades tidigare i höst. Man har också tittat på svensk detalj- och tjänstehandel samt på utfallet i KPI.

Lena Sellgren (Business Sweden) informerade om att de har två publiceringar kvar i år. I en uppföljning av exporten 2024 tittar de på om Sverige tar eller tappar marknadsandelar på den globala varuexport- respektive tjänsteexportmarknaden. Det görs två globala ekonomiska utsikter per år och två interimsuppdateringar däremellan. I mitten av januari gör Business Sweden en interimsuppdatering. utöver detta tittar man också på bland annat implementering av AI.

Per Andreasson & Mattias Björling (SCB) nämnde att verksamhetsplaneringen börjar bli klar. Förra året fick SCB extra medel för arbete med AI och ML och det arbetet fortsätter under nästa år. Det pågår också fortsatt arbete med NR:s IT-system. När NR går över till det nya IT-systemet byts även säsong- och kedjningsmetoderna ut. Det pågår arbete med att införa en ny version av SNI samt en ny NR-manual. Det kommer att publiceras en artikel i Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv (SVEK) den 16 december om övergången till den nya SNI-versionen.

Verksamhetsplanen tas fram i rullande treårsperioder. Ett nytt datacenter är den viktigaste frågan just nu. Det är även fokus på andra IT-frågor och interna system. En ny indataplattform tas gradvis i bruk. Inom prisstatistiken pågår ett IT-

relaterat projekt som i första hand berör producentpriserna, men senare kommer även att beröra KPI.

Det finns ett förslag att inte längre framställa utförarregistret, vilket har stor uppgiftslämnarbörda (beslut fattades dagen efter användarrådsmötet).

Undersökningen Hushållens utgifter ska produceras 2026.

Arbetsmarknadsstatistiken har fortsatt hög prioritet (Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) samt Lediga jobb och rekryteringsbehov (LOR)). Det finns tankar om att ta fram en kvartalsrapport som samlar BAS och AKU under 2026. Det är också fokus på klassifikationer. EU har en plan för när olika undersökningar ska gå över till ny version av SNI och hur tillbakaräkningen av statistiken ska se ut.

Frågor till SCB:

Har BAS några planer på att publicera på en finare branschnivå?

Var på SCB ligger statistiken för nybyggnation? Man räknar upp både påbörjade och färdigställda bostäder. Det är oklart hur det går till och när det publiceras.

Kan den publiceringen göras tydligare?

SCB: Vi tar med oss de här frågorna och kan återkomma med svar.

5 Utvärdering av Snabb-KPI

För information (John Eliasson)

På totalen är det mycket små avvikelser mellan Snabb-KPI och ordinarie KPI. Som mest avviker det 2 hundra delar procentenheter. Det ser än så länge ut som att Snabb-KPI överskattar inflationstakten, men tidsserien är inte så lång. Vi kommer att följa detta.

I media redovisas Snabb-KPI ofta utan brasklappar om att den är preliminär. Det är svårare för SCB att citeras om Snabb-KPI. Media kompletterar sina nyhetstexter under dagen med kommentarer från chefsekonomer etc. och när KPI publiceras fokuserar media på att förklara drivkrafterna bakom förändringen. Pressmeddelande om matpriserna når dock fortfarande ut.

I feedback från användare framgår det att de vill ha mer information och snabbare publicering. Snabb-KPI ligger en vecka efter Eurostats snabb. Responsen från användare på myndigheter har varit positiv, men det har varit en mer tveksam inställning från marknaden.

Följande alternativ har identifierats för Snabb-KPI:s framtid, där det översta ses som enklast och det nedersta som svårast.

- Behålla dagens Snabb-KPI
- Utöka Snabb-KPI med COICOP-avdelningar
- Utöka Snabb-KPI med specialaggregat

- Lägga ned Snabb-KPI
- Lägga ned Snabb-KPI och snabba på ordinarie KPI
- Lägga ned Snabb-KPI och börja med experimentell
- veckovis prisstatistik utifrån kassaregisterdata
- Göra Snabb-KPI snabbare

Arbetet med Snabb-KPI har visat att vi kan automatisera många processer. Vi vill därför snabba upp ordinarie KPI. Mycket data kommer veckovis och det börjar göras mer veckovis statistik på SCB. Att ta fram veckovis prisstatistik skulle kräva en del metodologiska utredningar. Den så kallade krympflationen är svårfångad på veckobasis.

Det kommer med stor sannolikhet att bli någon form av utökning av snabb-KPI under våren.

De övergripande målen på lång sikt är att prioritera uppsnabbning av ordinarie KPI, men det är förenat med vissa kostnader. På kort sikt är rekommendationen att lägga till detaljer i nedbrytningar.

Nedbrutet på COICOP har *Kläder och skor* störst avvikelse mot ordinarie KPI, men för matpriserna kan avvikelsen påverka tecknet på utvecklingen.

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Det är svårt att tolka citaten som används i publiceringen av Snabb-KPI som använder formuleringen att "inflationen **väntas...**" när de beskriver utfall som redan har hänt.

Vi ser väldigt gärna en utökning med COICOP och specialaggregat.

Upps snabbning av ordinarie KPI är det mest tilltalande alternativet.
SCB: Vi kommer troligtvis att arbeta vidare med detta fristående från snabb-KPI.

Inställningen till veckostatistik är kluven, om den inte är heltäckande, men om man kan få livsmedel så skulle det vara bra.

6 Information om ändringar gällande månads-HUKO

För diskussion (Torsten Holzer & Daniel Lennartsson)

SCB har länge tänkt göra om den månatliga indikatorn över hushållens konsumtionsutgifter (Månads-HUKO) för att få bättre samstämmighet med NR. Data från kortutgivare och kortinlösare (och i förlängningen data från Riksbanken) tillsammans med möjlighet för minskad uppgiftslämnarbörda och lägre produktionskostnader samtidigt som samstämmigheten med NR förbättras har lett till förslaget som presenteras idag.

Förslaget till framtida upplägg för vecko-HUKO och månads-HUKO bygger på en metod med en kombination av moms- och kortdata, där momsdata är den primära datakällan och kortdata används för fördelning på dag samt när moms inte är tillgänglig ännu. Publiceringen är tänkt att ske varannan vecka. Dags-, vecko- och månadsfrekvens (när hela månaderna finns). Publicering i SCB:s Statistikdatabas tillsammans med en statistiknyhet (möjligtvis endast för månads-HUKO). Publicering på total nivå samt efter 2-siffrig COICOP och (troligtvis) efter varaktighet, vilket är något som har efterfrågats av användare. Fördelning ner på COICOP ger bättre samstämmighet med NR. HUKO kommer att gå över till COICOP 2018 vid årsskiftet.

Den nya metoden ger en mycket hög korrelation med NR:s kvartalsskattningar. Utfallet för förändringstalen ger låga medelfel och hög korrelation med NR för de flesta COICOP-grupperna på tvåsiffrig nivå. *Kommunikation* är den mest problematiska varugruppen.

Vissa delar har inte fångats på månad tidigare, men det görs nu med kortdata, t.ex. *Hälsa- och sjukvård*.

Förslaget bygger helt på administrativa data, kortdata och momsuppgifter. Direktinsamlingen i dagens månads-HUKO kommer att minska, men inte försvinna helt då uppgifterna även används till annat.

Nuvarande månads-HUKO kommer att publiceras till och med referensmånad mars 2026 (8 maj). Nya månads-HUKO börjar publiceras från och med referensmånad april 2026. Publiceringen av vecko-, månads-, och års-HUKO kommer att ligga på den nya produktsidan för Hushållens konsumtion (HE0203).

Vad gäller kvartals- och årsstatistiken för HUKO så har man redan gjort så mycket som går för att den ska vara samstämmig med NR.

SCB vill lyfta följande frågor med användarrådet:

- Ska vecko- och månadsstatistiken benchmarkas mot kvartalsstatistiken (som i sin tur benchmarkas mot årsstatistiken)?
 - Om ja, borde vi även benchmarka de säsongrensade serierna i vecko- och månads-HUKO mot kvartals-HUKO?
- För veckorna där KPI inte finns görs en prisprognos. Det kan bli större revideringar, framförallt på 2-siffriga COICOP när KPI kommer in. Ska vi endast publicera totalen i fasta priser när KPI saknas, eller endast i löpande priser?

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Om man benchmarkar vecka och månad bör man inte göra det på kvartal och år.

Det är bra att benchmarka vecka och månad mot kvartal, men bra om man också kan publicera originalserien så att man kan jämföra.

Det viktigaste är att NR:s kvartalssiffra över hushållskonsumtionen håller så hög kvalitet som möjligt. Om man ska benchmarka vecka och månad så är det mot kvartalsserien. Det är bra att även publicera originalserierna så att man kan utvärdera själv.

Man bör göra benchmarkingen på icke säsongrensade uppgifter och sedan säsongrensa.

Man bör inte göra en prisprognos när det inte finns någon KPI-statistik, framförallt när det gäller delarna.

Det är bra om det finns uppgifter i både i löpande och fasta priser. Användarna kommer annars att själva vilja göra fastprisberäkning och alla har inte resurser till det. Man bör kunna särskilja effekten av prisprognosen från utvecklingen i löpande priser.

7 Användning av momsuppgifter på månadsbasis i PVI och DHI

För information och diskussion (Johan Nyström, Elise Wester & Annika Lindblom)

Produktionsvärdeindex (PVI) beskriver månadsvis utvecklingen av näringslivets produktion. Detaljhandelsindex (DHI) beskriver månadsvis utvecklingen i detaljhandelns försäljning.

Ökad användning av administrativa data och minskad uppgiftslämnararbörda är prioriterade mål för SCB. Kvartalsvisa "slutliga" beräkningar av PVI och DHI baseras sedan 2015 på omsättning från momsdeklarationer för alla små och medelstora företag i urvalsramen (totalundersökning). SCB har sedan en tid tillbaka undersökt möjligheten att ersätta direktinsamling via blankett med omsättning beräknad från momsdeklarationer. Fokus var först på industrinäringar, där ny metod implementerades 2023, och det har fungerat bra kvalitetsmässigt.

För närvarande är Omsättningsstatistiken inom tjänstenäringar en urvalsundersökning där uppgifter om omsättning direktinsamlas från cirka 7 500 företag varje månad. Av företagen definieras cirka 2 300 som stora företag och cirka 5 200 som små och medelstora företag, utifrån årsomsättning och beräkningsbransch. Vi har tittat på möjligheten att ersätta direktinsamling med omsättning beräknad från momsdeklarationer för små och medelstora företag, likt designen i industrinäringar.

En utmaning är att publicering av PVI och DHI för referensmånad t ställer krav på att momsdeklarationer finns tillgängliga senast vid tidpunkt t+35 respektive t+26. Bolag med årsomsättning över 40 miljoner kr måste rapportera moms till

Skatteverket senast t+26, men bolag med årsomsättning upp till 40 miljoner kr kan antingen rapportera per månad fram till t+40 eller samlat per kvartal fram till k+42. Detta gör det potentiellt svårare att estimeras branscher som domineras av mindre företag. Det blir också svårt att estimeras branscher med stor del momsbefriad verksamhet som exempelvis utbildning och vård och omsorg.

I den tänkta nya designen direktinsamlas omsättning för stora och betydelsefulla företag även fortsättningsvis. Att beräkna omsättning via momsdeklarationer kan vara svårt på grund av de här företagens komplexitet. Det är också viktigt att få omsättningen uppdelad på verksamheterna industri, handel och tjänster. Direktinsamling ger också möjlighet till återkontakt vid frågetecken.

Omsättning för samtliga små och medelstora företag i hela urvalsramen hämtas från momsdeklarationer. Omsättning beräknad via momsdeklarationer håller bra kvalitet för de mindre bolagen. Vi behöver då inte längre använda ett urval av små och medelstora företag från register. Totalundersökning ger förväntade kvalitetsförbättringar på grund av att urvalsfelet elimineras. Det leder också till minskad uppgiftslämnarbörda samt minskade kostnader för datainsamling och produktionsrelaterat och administrativt arbete på SCB.

Inledande tester och analyser har visat på god kvalitet med den nya metoden. Den närmaste tiden kommer arbetet med tester och analys att fortsätta för att säkerställa kvaliteten i den tänkta nya designen. Implementering är planerad till april 2026 (i samband med det ordinarie urvalsbytet). På sikt kommer vi att vidare undersöka utökad användning av momsuppgifter. Imputeringarna kommer att förbättras. Den nya metoden ska inte medföra någon skillnad på detaljeringsnivån i publiceringen jämfört med den tidigare metoden.

SCB vill diskutera följande frågor med användarrådet:

- Hur används statistiken på månad?
- Vilken detaljeringsgrad är intressant?
- Kan mer detaljerad redovisning av statistiken ske på kvartalsbasis vid behov?

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Kan kortdata användas som komplement till momsdata?

SCB: På sikt kan det nog göras det, men vi har inte tittat på det än.

Hur påverkar detta NR?

SCB: Statistiken används endast till månadsindikatorn. På kvartal används Ekonomisk statistik på kvartal (ESK).

Vi tittar på PVI varje månad och skriver ofta en kommentar på den. Vi tittar då på huvudbranscherna, men om något sticker ut gräver man vidare i mer detaljerade branscher. För näringslivet totalt har det oftast varit en bra indikator för BNP.

Det är okej att publicera den mest detaljerade nivån på kvartalsbasis om det inte blir tillräcklig kvalitet på månad.

8 Kan SCB ta bort planerade investeringar i ESK?

För diskussion (Nathalie Persson)

Inom undersökningen Ekonomisk statistik på kvartal (ESK), i blanketten för kvartal fyra, efterfrågas information om planerade bruttoinvesteringar i fasta tillgångar för det kommande året.

Informationen publiceras årsvis och omfattar investeringsobjekten:

- Köp av byggnader, mark och anläggningar
- Ny-, till- och ombyggnad av byggnader och anläggningar
- Bostäder
- Maskiner och inventarier

Uppgiftslämnarna upplever blanketten administrativt betungade då mycket information ska lämnas under kvartal 4. Det skulle därför underlätta för uppgiftslämnarna om planerade investeringar tas bort.

Det är obligatoriskt att lämna uppgifter till undersökningen. Majoriteten rapporterar varken planerade bruttoinvesteringar eller utfall under året. Det är vanligt att utfall rapporteras utan att investeringen har rapporterats som planerad.

SCB anser att kvaliteten på uppgiften om planerade investeringar är dålig och vill ta bort frågan från blanketten, men vill första stämman av detta med användarrådet.

Diskussion och synpunkter från ledamöter i användarrådet:

Flera ledamöter tittar på den, men det är ofta i ett mer kvalitativt syfte. Men flera ledamöter nämner att de tittade på planerade investeringar oftare förr. Det var då ofta en systematisk felplanering som också var konstant över tid, så man kunde justera för den. Använder den mer sällan nu.

Det är bra med minskad uppgiftslämnarbörda. Speciellt när man inte får god kvalitet på uppgiften.

SCB: Vi bör diskutera detta direkt med KI som inte är med på mötet.

9 Planering av möten 2026 (datum och frekvens)

För diskussion (Alla)

Så länge vi kan fylla dagordningen med relevanta punkter är det bra med fyra möten per år. Ekonomisk statistik är ett brett ämne så det finns mycket att diskutera.

Det är bra med halvdagar. Vi vill inte ha längre möten. Det går att korta ner eller ställa in ett möte om man inte hittar tillräckligt med relevanta punkter.

Datum för användarrådsmöten 2026 bestämdes till 17 februari, 19 maj, 23 september och 8 december.

Förslag på ämnen att ta upp under året kan lyftas på mötet i februari.

10 Övriga frågor

Varje år ska det skrivas en verksamhetsrapport för användarrådet. Denna kommer att skickas ut för synpunkter till ledamöterna senast den 15/12 och synpunkter skickas senast tillbaka den 18/12. Den färdiga verksamhetsrapporten skickas sedan till SCB senast 19/12.

En viktig fråga från den senaste avtalsrörelsen var att parterna stod långt ifrån varandra vad gällde tolkningen av det ekonomiska läget. Den stora NR-revideringen som skedde i maj orsakade problem i avtalsrörelsen. Det hade varit bra med mer förhandsinformation om att det skulle komma en större revidering. Det var föredömligt informerat från SCB inför allmän översyn under 2024, men inte alls lika tydligt med information om revideringen i maj.

SCB: Information på hemsidan kommer att kompletteras. Vi kan återkomma med en punkt nästa år angående BNI och revideringar kopplade till det.

11 Summering

Det är många konjunkturprognoser som kommer runt årsskiftet. Det ska bli intressant att se vad de visar.

Prio för KPI är att fokusera på och snabba upp den ordinarie KPI-publiceringen samt att lägga till mer detaljer i Snabb-KPI.

För månads-HUKO är det bra att kvartalsuppgiften är benchmarkad. Säsongsrensning bör ske efter benchmarking. Man bör vara försiktig med prisprognoserna.

Förändringar i tjänsteindexen kommer relativt snart.

De närvarande ledamöterna var överens om att det var okej att ta bort planerade investeringar.